

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXI; SEPTEMBER 2025; - ZADARMO - *****

SLOVENSKÝ DEŇ KROJA 2025

30.08.2025 sa členovia DFS Mladosť Pohorelá zúčastnili podujatia Slovenský deň kroja v Banskej Bystrici. Bol to 8. ročník, ktorý sa pravidelne koná na Námestí SNP v Banskej Bystrici. Deti vystupovali na hlavnom amfiteátri, kde zatancovali tanec „Prala som ja na potôčku“. Potom sa presunuli na Barbakan, kde zaspievali a zatancovali mladšie deti. Nasledovalo premietanie filmu, ktorý počas minulého roka v Pohorelej natočili. Neskôr sme už len čakali na večerné vystúpenie, ktoré odvysielala v priamom prenose STVR. Po sólovom speve Alenky Hlaváčovej dievčatá predviedli ukážku svadobných zvykov z Pohorelej. Celý deň sprevádzala radosť a nadšenie, ktoré sa šírilo od všetkých prítomných. Vidieť ľudí rôzneho veku oblečených v tradičných odevoch bolo ako cestovať v čase. Mnohí cítili hrdosť na našu kultúru a dedičstvo. Komunitu a súdržnosť bolo cítiť na každom kroku – od folklórnych súborov až po rodiny, ktoré prišli spoločne. Zúčastnení mohli obdivovať bohaté výšivky, pestré farby a rôzne vzory, ktoré sú pre každý región jedinečné. Každý kroj mal svoj príbeh. Uvedomovali si, koľko práce a talentu sa skrýva v každom detaile, a aké je dôležité tieto tradície udržiavať živé. Deň kroja bol plný živej folklórnej hudby. Rytmus piesní a tanca dodával podujatiu energiu a radosť. Bolo krásne vidieť, ako hudba spája ľudí, ktorí sa spoločne zabávajú. Bol to skratka nezabudnuteľný zážitok, ktorý mnohým pripomenul, aká je naša kultúra bohatá a krásna. Galavečer je skvelá príležitosť na to, zažiť kúsok luxusu, stretnúť zaujímavých ľudí a užiť si večer plný kultúry a elegancie.

Srdečné poďakovanie patrí Erike Terekovej a ujovi Maťušovi za ich neuveriteľnú podporu. Ich láskavosť a obetavosť si členovia súboru nesmierne vážia. Poďakovanie patrí aj celému DFS Mladosť a tete Janke.

Lucia Figová

AREÁL FUTBALOVÉHO IHRISKA NA SIHLE

Z dôvodu opakujúceho sa **vandalizmu** sme boli nútení k **uzamknutiu športového areálu na Sihle**. V areáli je dovolené vykonávať výhradne tie aktivity, na ktoré sú ihriská prispôsobené. Užívateľ je povinný správať sa tak, aby jeho konaním alebo nekonaním nedošlo k zraneniu, ujme na zdraví, alebo poškodeniu majetku obce. Užívateľ je plne zodpovedný za škody, ktoré vznikli jeho pričinením. Za škody vzniknuté nedodržaním prevádzkového poriadku a všeobecných bezpečnostných pravidiel zodpovedá osoba porušujúca tieto pravidlá, alebo jej zákonný zástupca.

Každý užívateľ je **povinný vstupovať** do areálu výhradne **cez vstupné brány**. Vstup na ihrisko je možný len na základe súhlasu vlastníka (OBEC POHORELÁ). Areál je monitorovaný kamerovým systémom obce Pohorelá.

Každý záujemca o ihrisko sa musí **nahlásiť** minimálne deň dopredu **osobne alebo telefonicky na obecnom úrade**. Záujemca pred vstupom na ihrisko zaplatí schválené nájomné na OÚ. Po zaplatení poplatku za prenájom, správca osobne otvorí ihrisko (len výnimočne môže odovzdať kľúč záujemcovi. V tom prípade zodpovedá za kľúč záujemca).

PODUJATIA

Mesto Tisovec, obce Pohorelá a Závadka nad Hronom
pozývajú na

44. ročník turistického dialkového prechodu cez horské sedlo Burda

POHORELÁ - TISOVEC

"CLEMENTISOVOU CESTOU"

pri príležitosti 73. výročia úmrtia slovenského politika,
právnik, spisovateľa, tisovského rodáka
Dr. Vladimíra Clementisa

SOBOTA, 20. septembra 2025

odchod peších turistov zo železničnej stanice v Pohorelej o 7:00 hod.

AKO SA CHRÁNIŤ
PRED OCHORENÍM

ŽLTÁČKA "A"

Hepatitída (žltáčka) typu A je nákazlivé ochorenie spôsobené vírusom, ktoré poškodzuje pečeň. Zdrojom infekcie sú osoby s príznakovou alebo bezpríznakovou formou ochorenia.

Liečba tohto ochorenia môže trvať týždne až mesiace.

AKO SA ŠÍRI ŽLTÁČKA TYPU A ?

Neumytými
rukami po
vyprázdňovaní
či použití toalety

Pitím tekutín a
jedením potravín,
na ktoré sa dostal
vírus žltáčky

Úzkym
kontaktom
(vrátane sexu)
s nakazeným

Delením sa o
osobné predmety,
pitím z jednej fľaše,
spoločnou cigaretou

AKO SA VIETE
CHRÁNIŤ PRED
ŽLTÁČKOU?

Vždy si
poriadne
umývajte ruky,
hlavne po
toaletе a pred
jedlom

Dajte sa zaočkovať
proti žltáčke typu A,
po očkovaní by ste
mali byť celoživotne
chránení pred
ochorením

AKO SPOZNÁTE OCHORENIE NA ŽLTÁČKU A

Únava,
horúčka

Žlté sfarbenie
pokožky alebo očí

Nechuť do jedla,
nevolnosť,
bolesť brucha
alebo vracanie

Tmavý moč,
svetlá stolica
alebo hnačka

Prvé príznaky ochorenia sa môžu objaviť až mesiac po tom, čo sa človek infikoval vírusom spôsobujúcim žltáčku A. U väčšiny detí býva infekcia bez viditeľných príznakov a ochorenie sa zistí až u dospelých, ktorí sa medzičasom tiež infikovali. Prenos infekcie je možný už aj v období pred príznakmi ochorenia, preto je veľmi dôležité neustále dbať na čistotu svojich rúk.

spracovanie ÚVZ SR (7/2025)

DANE A POPLATKY

Obec Pohorelá ako správca dane v zmysle § 52 ods. 2 písm. a) Zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyzýva občanov, ktorí **nemajú vyrovnané záväzky voči obci** – vyrubené miestne dane, poplatky za odvoz tuhého komunálneho odpadu, stočné, aby tak urobili v čo najkratšom termíne.

MIESTNE OSLAVY 81. VÝROČIA SNP

Oslavy 81. výročia SNP v Pohorelej sa konali 31.8.2025 o 14.00 hod. na námestí pri pamätníku padlých v oboch svetových vojnách. Začali sa sprievodom k pamätníku, zapálením sviečok, položením venca a poklonou všetkým padlým pohorelcem v SNP a vo svetových vojnách. Mužská spevácka skupina Kráľova hoľa za doprovodu harmonikára Jozefa Maťúša zaspievala Slovenskú hymnu. Predseda ZO SZPB PBJ Ján Lakanda privítal tajomníka Oblastného výboru v Brezne Jána Šuleja a všetkých prítomných odbojárrov a občanov v počte 54 a uviedol pokračovanie programu osláv. Žiačky ZŠsMŠ Pohorelá zarecitovali aktuálne básne spojené s povstaním a folkloristi zaspievali niekoľko krásnych povstaleckých piesní, ktorých pôvod je v našej obci. Nasledoval príhovor predsedu ZO v ktorom uviedol, že povstanie na Slovensku bolo druhým najväčším vystúpením po Juhoslávii a zasiahlo 33 okresov v ktorých žili 2/3 obyvateľov. V príhovore uviedol pôsobenie 1.čsl. stíhacieho leteckého pluku a 2. čsl. paradesantnej brigády, ktorí po prilete so ZSSR začali pôsobiť na Slovensku od 17.9. resp. 25.9.1944. DO SNP sa zapojilo 32 národností. 90 % tvorili etnickí Slováci /kresťania/. Zo spomenutých národností bojovalo na našom území najviac 3000 Sovietov, 2000 Čechov a Rusínov, 1650 židov, 800 Maďarov z južného Slovenska, 200 Francúzov a Belgičanov, 100 Bulharov a Poliakov, 100 Nemcov žijúcich na Slovensku a 50 Američanov.

Po mobilizácii mala naša armáda 60000 vojakov a 18000 bolo partizánov. Nemci na našom území mali dobre vyzbrojenú armádu v počte 50000 vojakov.

V závere príhovoru uviedol, že naša súčasná generácia sa musí poďakovať pohorelcem - účastníkom povstania, ale aj pomocníkom. Skloniť hlavu na znak úcty, pokory za ich odvahu a statočnosť, ale hlavne tým, ktorí v tomto boji položili svoje životy, aby sme my mohli žiť slobodne v demokratickej spoločnosti.

Ján Lakanda

ŠPORTOVÝ DEŇ NA „NOVÝCH“ IHRISKÁCH

Dňa 16.8.2025 sa v našej obci uskutočnil Športový deň, kde si prišli na svoje všetci milovníci športu. Program sa začal na zrenovovanom hokejovom ihrisku modelovaným hokejbalovým zápasom medzi domácimi hráčmi, po ktorom nasledoval zápas tých najmenších. Nasledoval už tradičný futbalový zápas medzi bývalými hráčmi a parobkami. Bodku za športovým dňom nám obstarali naši volejbalisti, ktorí týmto pokrstili novovybudované ihrisko na plážový volejbal. Sprievodný kultúrny program a spestrenie bolo v réžii Michala Maxi Mišániho a Jána Halušku. Poďakovanie za organizáciu patrí domácim združeniam Pohorelá Vedno, Volejbalovému spolku Gad Pohorelá a TJ Mladosť Pohorelá, Obecnému úradu Pohorelá a všetkým sponzorom.

Jaroslav Haľak

ZBER VEĽKOOBJEMOVÉHO ODPADU A DROBNÉHO STAVEBNÉHO ODPADU

V AREÁLI ČISTIČKY ODPADOVÝCH VÔD

PONDELOK, UTOROK	07:30 – 15:30
STREDA, ŠTVRTOK	07:30 – 14:30
PIATOK	07:30 – 13:30
SOBOTA, NEDEĽA	08:00 – 10:00

Počas neprítomnosti pracovníka Obecného úradu v Pohorelej kontaktujte:

0902 974 413

ZBER ELEKTROODPADU – OKTÓBER 2025

Zber elektroodpadu v obci Pohorelá:

utorok 14.10. - Pohorelská Maša,
streda 15.10. - Pohorelá, nižný koniec (od ZŠ dole)
štvrtok 16.10. - Pohorelá, vyšný koniec (od ZŠ hore)

Elektroodpad sa bude odvážať traktorom v dopoludňajších hodinách – pracovníci vynesú elektroodpad z dvorov aj domov, je potrebné vopred nahlásiť na obecný úrad (048/6196 102, 6196 109 alebo obec@pohorela.sk).

Čo je elektroodpad:

Práčky, sušičky, chladničky, mrazničky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnky, elektrické radiátory a ventilátory, vysávače, šijacie stroje, žehličky, hriankovače, fritézy, mlynčeky, kávovary, hodiny, váhy, servery, tlačiarne, počítače, televízory, monitory, klávesnice, reproduktory, notebooky, kopírky, kalkulačky, písacie stroje, faxy, telefóny, mobily, záznamníky, rádiá, videokamery, videorekordéry, hi-fi, zosilňovače, hudobné nástroje, lustre a lampy, vrtačky, pílkys, brúsky a iné ručné náradie, hračky, termostaty

Prosíme Vás, aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nerozobratý a aby ste ho podľa možnosti nevykladali pred brány deň dopredu, lebo tento sa často stáva cieľom "nelegálnych zberačov" a väčšinou skončí rozobratý a porozhadzovaný po brehu Hrona a okolitej prírode.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

85 rokov

Mária Syčová, Clementisova 747

83 rokov

Mária Uriášová, Jesenského 133

80 rokov

Mgr. Jozefína Lojdová, Kpt. Nálepku 308

Milan Prč, Orlová 568

Anna Syčová, Clementisova 777

70 rokov

Veronika Haľaková, Partizánska 551

65 rokov

Jana Gáliková, Jánošíkova 473

Mária Gáliková, Za Potokom 711

Mária Poláková, Kpt. Nálepku 17

Mária Vojtková, Nová 331

60 rokov

Anna Ciperová, Clementisova 788

NOVOMANŽELIA

02.08.

Sára Sunderlíková, Banská Bystrica
Emil Holko, Pohorelská Maša 6

22.08.

Nikola Pištoľová, Za Hronom 833
Michal Harvan, Za Hronom 833

30.08.

JUDr. Viktória Datková, Orlová 582
MUDr. Adam Lysina, Orlová 625

30.08.

Mgr. Veronika Gandžalová, Za Vršok 219
Ján Siman, Orlová 564

ZOSNULÍ

Jozef DATKO, 81 r.

Zber netriedeného komunálneho odpadu

18.09. 01.10. 15.10.

Žiadame občanov, aby **nádoby** vyložili **pred brány deň vopred!** Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú stredu!

Zber PLASTOV

19.09. 17.10.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.
Nezabudnite plastové fľaše a plechovky stlačiť,
aby sa zmenšil ich objem!

Z knihy Pohorelá – dedina pod Orlovou (Gejza Horák):

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Žatva (pokračovanie)

Žať sa začína v Pohorelej asi v polovici augusta. Pred žatvou má gazdina plné ruky práce. Načim nachytať povriesla. Ak jesto dosť starej slamy, zo starej - ak niet, musia sa robiť z novej úrody priamo na poli.

Zavčas, keď ešte chlapi spia, treba prichystať raňajky - hľušky alebo rezanky s pálenkou ako sprievod každého jedla na všednú i nevšednú príležitosť.

Kosec nesie kosu s vidličkou a kapsou. V nej nástroje: osla, oseľník, babka, mlatok, kľúč a pilník. Gazdina má na chrbte „bremiačko“ a v ňom „frišтик“.

Keď prídu na pole, začínajú prácu v mene Božom. - Pochválen buď Ježiš Kristus a Pán Boh pomáhaj! - Robota sa začala. Celoročná hospodárova nádej pomaly sadá na zem. Za každým koscom ide „odberka“; tento rozkladá obilie do riadkov. Rozložené obilie schne. Preschnuté sa „kľupčy“ - zhrňa hľablami do „kzičok“. Jedna žena „kľupčy“, druhá kladie kzičky na povrieslo a chlapi viaže.

Žitné snopy sa potom vkladajú do křížov (16 snopov), ovos do hrb (30-40 snopov). - V neúrodnom roku kosia obilie na zákos, teda ako trávu, bez „odberky“.

Dovezené obilie sa uskladňuje pred mlátením do stodoly a na „pentro“. Ale, daľedy keď je tvrdzka, ide rovno pod cepy.

Zvážanie obilia nesprievádzajú zvyky. Málo je ho. Načo sa baviť s ním?...

V jeseni ožijú humná. Z každého sa ožívajú pravidelné údery cepov. - Ak začujeme nepravidelný kľepot, to iste otec vzal „škofara“ do roboty. - Škola musí teraz počkať!

Keď sa mláti cepami, ostáva slama pekňá, nepolámaná: dobrá do slámníkov. - Teraz používajú na mlátenie aj ručnú mlátačku. „Drel“ vialí ručne: premetávali obilie proti vetru, aby odnášal plevy. - Keď je obilia málo, aj teraz vejú ručne.

Obilie: žito, ovos, jačmeň, sa ukladá do štokov (pozri zariadenie domu: Pôjd, múka do „dšťaňicy“.

Keď prejde pol septembra, začína sa vyberanie zemiakov. Vtedy vyrukuje na pole celá rodina. - Všetko čo sa vie už dosť dobre držať na nohách, robí a pomáha. Škola zas musí čakať...

Za večerného prítmnia vracajú sa stenajúce vozy; vezú zemiaky. - Najväčšiu nádej Pohorelcov, veľa ich treba. - Sú hlavnou zložkou potravy a chovajú sa na nich ošpané - čiže rastie z nich slaninka, ktorou treba masť zemiaky (aby sa vrah nezastavoval v hrdle).

Dnešní 70-tníci

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2025/09, ročník XXI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.